

Täysistunto

Tiistai 17.1.2023 klo 13.59—16.52

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 295/2022 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 19/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö TyVM 19/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Avaan yleiskeskustelun. Esittelypuheenvuoro, edustaja Taimela, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.45 **Katja Taimela sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Aivan lyhyesti esittelen tämän työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietinnön näin varapuheenjohtajan roolissa. Elikkä tällä esityksellä tehdään työllisyyden edistämisen kuntakokeiluun kaksi muutosta. Ensinnäkin lakia muutetaan siten, että jatkossa kuntakokeilualueen kunnalla on oikeus tehdä päätös siitä, täyttääkö kunnan asiakkaana oleva henkilö Työkanava Oy:stä annetun lain mukaiset edellytykset yhtiön työllistämiseksi. Nykyinen sääntely toimivallasta on ollut kokeilukuntien kannalta hyvin epätasällinen, ja sitä on tarpeen selkeyttää niin, että kokeilukunnan oikeus päätöksentekoon määritellään laissa.

Toiseksi esityksellä siirretään kokeilukuntien asiakkaiksi myös sellaiset kunnassa asuvat henkilöt, joille annetaan ulkomaalaislain 109 §:ssä tarkoitettua tilapäistä suojelua. Tämän muutoksen tarkoituksena on parantaa Ukrainasta sotaa paenneiden työllistymisen edellytyksiä siten, että he tilapäistä suojelua saavina voivat siirtyä kuntakokeilujen asiakkaiksi jo ennen kotikuntaoikeuden saamista. Valtion vuoden 2023 talousarvion täydennysesityksessä on osoitettu resursseja ukrainalaisten tilapäistä suojelua saavien kotoutumiskoulutukseen ja työllistymisen edistämiseen. Mietinnössä työelämä- ja tasa-arvovaliokunta toteaa olevan tärkeää seurata, että resurssit riittävät. Mikäli palvelutarve edellyttää, on rahoitusta voitava valiokunnan mielestä myös lisätä.

Valiokunta teki tähän lakiehdotukseen kaksi hyvin vähäistä teknistä muutosta, ja tämä mietintö oli valiokuntatyössä yksimielinen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Edustaja Reijonen, poissa. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

16.46 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Työllisyyden edistäminen on totta kai yksi tärkeimpiä asioita, mitä tässä talossa käsitellään. On hyvä huomata — niin kuin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 150/2022 vp

äskeisessä puheenvuorossa kuulumme — että tätä mietintöä on valmisteltu huolella. Ongelmia näen siinä ainoastaan — ymmärrän toki, että suurissa kasvukeskuksissa tällainen työllistämiprojekti on varmaan paljon, paljon helpompi toteuttaa — että sitten kuitenkin pienissä kunnissa, missä on paljon potentiaalia, uusien työpaikkojen luominen on vaikeampaa. Kuten sanoin tässä aiemmin toista asiaa käsiteltäessä, niin pienissä kunnissa on se ongelma, että hyvin moni hanke törmää seinään siinä vaiheessa, kun haetaan lupia. Meidän lupaviidakko on mennyt sellaiseksi, että on muutamia, kotikunnassakin, esimerkkejä, että on jotain lupaa haettu ja se on kestänyt ja kestänyt ja kestänyt ja yrittäjä on sitten lopettanut yrittämisensä ja siirtänyt liiketoiminnan jonnekin muualle. Elikkä eduskunnan pitää nyt näihin puuttua, niin että saamme byrokratiaa purettua, avointa sektoria kasvatettua, niin että uusia työpaikkoja syntyy enemmän.

Muistamme pääministeri Juha Sipilän hallituksen ajoilta aikanaan, että silloinhan tätä työllistämiprojektia vietiin menestyksellä eteenpäin ja luotiin 140 000 uutta työpaikkaa. Silloinhan pahat kielet katsoivat asiakseen ilmoittaa, että ne on tehty tempputyöllistämislä. Tutkimuksen mukaan yli 90 prosenttia niistä työpaikoista syntyi yksityisiin yrityksiin, ja siinä on se suomalaisen tulevaisuuden avain. Jos me haluamme, että ruvetaan jonain päivänä velkoja maksamaan, niin se meidän pitää tehdä, yrityksiä kautta mennä eteenpäin.

Arvoisa puhemies! Lopuksi toivon sitä, että kun tämäntyyppisiä lakeja tänäkin lain jälkeen tulee, niin otamme huomioon ne paikalliset olosuhteet paljon paremmin. Jos tämä menee aina keskusjohtoisesti — siis tarkoitan, että isot keskuksset, vaikka maakuntakeskuksset johtavat — niin se keskittää edelleen sitä järjestelmää ja pienemmät kunnat jäävät sitten jalkoihin. Siitä olen erittäin huolissani.

Toivon, arvoisa puhemies, lopuksi, että kun nyt olemme menossa aikaa kohti, että työllisyys näyttäisi parantuvan, niin seuraavassa laissa tai vastaavissa laeissa huomioimme paremmin ne pienet paikkakunnat ja otamme ne huomioon esimerkiksi paljon joustavammalla lupapolitiikalla.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 295/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.